

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2660/2021
09.11.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Гордане Комненић и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Небојша Милосављевић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Нишу, ради утврђења права својине, одлучујући о ревизији тужиље, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 1865/2020 од 23.02.2021. године, у седници одржаној 09.11.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 1865/2020 од 23.02.2021. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Куршумлији П 389/19 од 09.06.2020. године, ставом првим изреке, усвојен је захтев тужиље и утврђено да тужиља има право својине на кп. бр. .. КО ... (привремени број ..), њива осме класе, површине 0.79,00 ха, на основу правног посла, уговора о купопродаји број ../72 од 21.09.1972. године, и да се наложи туженој да ово призна и дозволи укњижбу права својине тужиље на предметној непокретности код РГЗ СКН у Блацу. Ставом другим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 1865/2020 од 23.02.2021. године, донете након одржане расправе, укинута је првостепена пресуда и одбијен, као неоснован захтев тужиље којим је тражила да се утврди да има право својине на кп. бр. .. КО ... (привремени број ..), њива осме класе, површине 0.79,00 ха, на основу правног посла, уговора о купопродаји број ../72 од 21.09.1972. године, да се наложи туженој да ово право призна и дозволи укњижбу права својине тужиље на предметној непокретности код РГЗ СКН у Блацу и обавезана је тужиља да туженој на име трошкова поступка плати 18.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужиља је благовремено изјавила ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 3. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20), и утврдио да ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности, као ни битна повреда одредаба парничног поступка из става 1. овог члана, јер другостепени суд није неправилно применио било коју одредбу Закона о парничном поступку, што је могло утицати на доношење законите и правилне одлуке.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је супруга и законски наследник покојног ББ, а покојни ББ је син и законски наследник покојног ВВ. Између ВВ и Општине Блаце закључен је 21.09.1972. године уговор о купопродаји непокретности и истим је одређено да Општина Блаце продаје и одмах уступа у државину ВВ пољопривредно земљиште на кп. бр. .. КО ..., по култури воћњак, укупне површине 0.79 ха за купопродајну цену од 790 динара, на основу решења СО Блаце Пр 2861/1. Наведени решењем СО Блаце од 28.12.1970. године физичким и правним лицима одобрена је продаја земљишта које је Комисија за расправљање самовласног заузећа уступила Општини Блаце на располагање. ВВ је по основу наведеног уговора о купопродаји од 21.09.1972. године, пошто је исплатио купопродајну цену ушао у посед дела кп. бр. .. КО ... и на истој засадио шљиве и сејао багрем, касније је посекао шљиве и посејао жир. Из налаза и мишљења судског вештака геодетске струке следи да на лицу места кп. бр. .. КО ... постоји природна међа – бедем где се уочава део који је коришћен као воћњак са шљивама и багремима, да је то сада зарасло у багремову шуму и делом храстову. Издвојио је површину по уговору о купопродаји непокретности од 21.09.1972. године, тако што је том делу дао нумеричке податке који имају служити да се унесу нове парцеле у катастарском операту и том делу парцеле дао нови привремени број - кп. бр. ... У лист непокретности број .. КО ... уписана је кп. бр. .. као њива осме класе, пољопривредно земљиште, укупне површине 23.135 м², као носилац права својине уписана је Република Србија, а као носилац права коришћења ЈП „Србија шуме“.

Тужбу за утврђење права својине поднео је сада покојни супруг тужиље, који је у току поступка преминуо.

Првостепени суд је усвојио захтев правног претходника тужиље, супруга тужиље ББ применом члана 20. став 1. Закона о основама својинскоправних односа, сматрајући да он црпећи право свог правног претходника, оца ВВ, који је закључио уговор о купопродаји са ранијим титуларом права својине на кп. бр. .. КО ... Општина Блаце, ушао у посед након исплаћене купопродајне цене и чињенице да је био у мирној и фактичкој државини од 21.09.1972. године, да има право својине на оном делу кп. бр. .. КО ... коме је судски вештак у свом налазу и мишљењу дао привремени број .. и да има законитог основа да се кроз парнични поступак одреди површина и део кп. бр. .. КО ... на коме је тужилац стекао право својине на основу закона, а да се давањем подброја у овој парници не би водио ванпарнични поступак физичке деобе који је у конкретном случају по мишљењу тог суда непотребан.

Другостепени суд је, након одржане расправе, одбио, као неоснован захтев тужиље, са образложењем да су правни претходници тужиље, сада покојни ББ и ВВ

били у мирној, савесној и законитој државини дела кп. бр. .. КО ... у површини од 0.79 ха почев од закључења уговора о купопродаји непокретности од 21.09.1972. године, међутим, да је за признање права својине на делу кп. бр. .. КО ... у површини од 0.79 ха на основу члана 28. став 2. Закона о основама својинскоправних односа било неопходно да тужиља на јасан и прецизан начин определи захтев где се у односу на целу кп.бр. .. површине 23135 м² налази део који су купили и користили њени правни претходници, па како је тужиља тражила да се утврди да има право својине на кп. бр. .. КО ... (привремени број ..), њива осме класе, површине 0.79,00 ха, да је такав њен захтев неоснован. Ово, јер је другостепени суд сматрао да се у парничном поступку не може вршити цепање парцеле, јер је то ствар управног поступка, с обзиром да је судски вештак геодетске струке у свом налазу и мишљењу део кп. бр. .. КО ... определио тако што је истом дао привремени број .. и нумеричке податке, па како тужиља постављеним захтевом тражи утврђење права својине на кп. бр. .. КО ... (привремени број ..), површине 0.79 ха, без датих мера и граница тог дела парцеле, да такав захтев није правилно опредељен и да не може уживати судску заштиту.

По оцени Врховног касационог суда, одлука другостепеног суда заснована је на правилној примени материјалног права.

Чланом 13. став 1. Закона о основама својинскоправних односа, прописано је да више лица имају право сусвојине на неподељеној ствари када је део сваког од њих одређен сразмерно према целини (идеални део).

Тужиља тужбом тражи да се утврди да има право својине на непокретности – кп. бр. .. КО ... (привремени број ..), њива осме класе, површине 0.79,00 ха.

Законом о основама својинскоправних односа, прописано је да више лица имају право сусвојине на неподељеној ствари када је део сваког од њих одређен сразмерно према целини (идеални део) и да се право сусвојине може стећи по самом закону, на основу правног посла и наслеђивањем, како је то прописано чланом 20. Закона о основама својинскоправних односа. Код утврђеног да је правни претходник тужиље ВВ закључио уговор о купопродаји 21.09.1972. године са Општином Блаце и да је предмет купопродаје део пољопривредног земљишта на кп. бр. .. КО ..., површине 0.79 ха, да је исплаћена купопродајна цена и да су правни претходници тужиље ступили у државину дела кп. бр. .. КО ..., то је правилан закључак другостепеног суда да је у тој ситуацији тужиља могла тражити да се утврди њено право сусвојине сагласно члану 13. Закона о основама својинскоправних односа, сразмерно према целини – укупној површини предметне парцеле или у тачно опредељеним мерама и границама, а не начин како је то тужиља тражила. Тужиља је свој захтев определила према налазу и мишљењу судског вештака геодетске струке, који је у свом налазу и мишљењу део парцеле тужиље определио тако што је истом дао привремени број .., па како се у парничном поступку не може вршити цепање парцеле, то је њен захтев неоснован, јер тек пошто се у парничном поступку утврди право сусвојине било у идеалном делу или у тачно одређеним мерама и границама, може се, у ванпарничном поступку тражити физичка деоба и ако је она могућа, тужиља би постала власник конкретне реално опредељене непокретности, чија површина одговара њеном сувласничком делу.

Стога су неосновани наводи ревизије тужиље о погрешној примени материјалног права.

Са напред наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**